

پیشگفتار مترجم

ارنست مندل کتاب الفبای مارکسیزم را پیش از هر چیز جهت استفاده کارگرانی نوشته است که بتدریج در روند فروش نیروی کارشان و دریافت تجربی از استثمار به سوی مطالعه مارکسیزم روی می آورند.

تجربه عملی پیشروان پرولتاریا نشان می دهد که کارگران به دلیل آشنایی بلاواسطه با واقعیت استثمارسخت مستعد شناخت علمی و بنیانی از نظام سرمایه داری هستند. بسیاری از مشکلات نظری مارکسیزم که برای مدت های طولانی فکر، بحث و مناظره "باسوادها" را به خود جلب کرده در دنیای راستین جدال طبقات به سرعت توسط کارگران شناخته و حل شده اند.

اما از سوی دیگر در دوران تسلط طبقه سرمایه دار بر جامعه، ابزار انباشت فرهنگی یکسره در اختیار این طبقه قرار دارد و امکانات آموزشی و فرهنگی در دسترس زحمتکشان و کارگران نیست. کارگران را نه وقت و فرصت کافی جهت مطالعه و آموختن مسائل فرهنگی، اقتصادی، فلسفی و ... هست و نه ضرورتی عینی مشوق آنان جهت این آموزش می شود زیرا برای آنان در تدوam کار مکانیکی و یکنواخت کارخانه ها و ادامه حیات از طریق فروش نیروی کار دیگر ضرورتی به آموزش مطالب و مسائل به اصطلاح "سطح بالا" وجود ندارد.

کتاب الفبای مارکسیزم بر پایه این وضعیت نوشته شده که آموزش مارکسیزم برای کارگران ساده است چرا که از متن زندگی روزمره و آگاهی آنها بر آمده و در عین حال کتاب به این جنبه مهم نیز دقت دارد که کارگران جهت فهم کامل و دقیق از مارکسیزم باید به مرحله ای از دستاوردهای علمی و فنی و فرهنگی آگاهی یابند که در "شرایط متعارف" زندگی خود امکان دسترسی بدان را ندارند. از این رو کتاب بعنوان راهنمای عمل و با انشاء ساده و آسان نوشته شده، مندل تا حد امکان

مارکسیزم را بطور تام و کامل معرفی می نماید و در عین حال هم از دید مکانیکی و یک جانبه و هم از بیان عامیانه مطالب اساسی و مشکلات پرهیز کرده است.

وجود چنین کتابی برای کارگران ایران در شرایط امروز بسیار لازم است. زیرا کارگران پس از اعتصاب عمومی تاریخی خود در سال گذشته که مهمترین عامل در سقوط سلطنت بود به اعتبار و نقش عظیم طبقه خود آگاه شده اند، اهمیت موجودیت جنبش مستقل کارگری توسط بسیاری از پیشروان پرولتری درک شده و بحث های اساسی و عمده ای در کارخانه ها و کارگاه ها در جریان است. از سوی دیگر بحران سرمایه داری ایران به شدت ادامه دارد و هیأت حاکم و دستگاه استبداد را چاره ای جز فشار به زحمتکشان و کارگران، از میان بردن حقوق دموکراتیک و دستاوردهای انقلاب نیست. در کل این فرآیند، افشار و وسیعی از کارگران به اشکال گوناگون مقاومت و در نتیجه به سوی مطالعه دقیق تر شرایط روی می آورند. آنجا که به سوی مباحث مارکسیستی روی می کنند عمدتاً در برابر خود کتاب ها و مباحثی را می یابند که نه مارکسیزم بلکه استالینیزم را ارائه کرده اند. از این رو وجود کتاب راهنمای عملی که از جزم ها و انحراف های استالینی شناخت مارکسیزم خالی باشد حیاتی است.

کتاب ارنست مندل مارکسیزم راستین را در مقابل کلیه تحریف های استالینی مطرح می کند و از این رو در کار آموزش پیشروان کارگری ایران ارزش بسیار دارد. مندل پس از اطلاع به اینکه کتابش در کار ترجمه به زبان فارسی است، چند مورد به متن افزود که در متون انگلیسی (که راهنمای ترجمه حاضر بود) و فرانسه کتاب نیامده اند و در چاپ های بعدی بدانها افزوده خواهند شد.

ارنست مندل نزد خواننده فارسی زبان ناشناخته نیست، چند جزوه و کتاب از او به فارسی ترجمه و منتشر شده اند. اما واقعیت عمده زندگی او بعنوان یک مبارز آگاه پرولتری هنوز معرفی نشده است. مندل از سال ۱۹۴۶ عضو ارکان رهبری بین الملل چهارم است و سال هاست بعنوان یک سوسیالیست انقلابی در راه تحقق هدف تاریخی طبقه کارگر مبارزه کرده. او در ۵ آوریل ۱۹۲۳ متولد شده و تابعیت بلژیک را دارد.

در سال ۱۹۴۰ به تروتسکیزم جلب شد و به حزب جهانی انقلاب پرولتاری یعنی بین الملل چهارم که دو سال پیشتر توسط لنون تروتسکی پایه گذاری شده بود پیوست. سال بعد عضو کمیته مرکزی بخش بلژیک این حزب گردید. در سال های اشغال اروپا توسط فاشیست ها در نهضت مقاومت شرکت نمود. سه بار توسط نازی ها دستگیر شد و از زندان های ولسلینگ و اوپرفلد گریخت. در فوریه ۱۹۴۴ در کنفرانس زیرزمینی احزاب اروپائی بین الملل چهارم شرکت نمود و دو سال عضو دبیرخانه بین المللی حزب جهانی انقلاب کارگری گردید و تا به امروز در سازمان دادن فعالیت های جنبش ترتسکیستی در سطح جهانی شرکت نموده و بسیاری از اسناد عمده را در کنگره های بین الملل تنظیم کرده است. عقاید و بحث های مندل در پیشبرد عمل انقلابی و آموزش نظری مبارزین مارکسیست سهم عمده ای داشته است.

مندل در جنبش کارگری بلژیک مقام عمده ای دارد. در فاصله سال های ۱۹۵۴ تا ۱۹۶۳ مشاور شورای اقتصادی سازمان عمومی کار (سندیکای متحده کارگری بلژیک) بود و بسیاری از سندیکالیست های سرشناس بلژیک از او با احترام ویژه یاد می نمایند. مندل حق ورود به سه کشور امریکا، فرانسه و آلمان غربی را ندارد. در هر سه کشور به دلیل وجود قوانین ارتجاعی ضدکمونیستی پلیس امکان ورود مندل را سلب کرده است.

مندل استاد اقتصاد دانشگاه آزاد بروکسل است، مقام مشابه آن را در دانشگاه آزاد برلین بدلیل عقایدش و عدم امکان ورودش به خاک آلمان غربی از اوسلب کرده اند. در سال ۱۹۷۸ بخش علوم اقتصادی و سیاسی دانشگاه کمبریج از مندل دعوت کرده تا در این بخش تدریس نماید. سال هاست که جزوه مشهور او به نام مقدمه بر اقتصاد مارکسیستی، کتاب درسی بسیاری از دانشگاه های معتبر بوده است.

مندل کتاب های فراوانی نوشته که مهمترین آنها به شرح زیرند: نظریه اقتصادی مارکسیستی (که چند فصل از جلد نخست آن تحت عنوان رخساره های اقتصادی در روند تکامل اجتماعی به فارسی ترجمه شده است) شکل گیری عقاید اقتصادی کارل مارکس، سرمایه داری پسین، بحران دلار، مقدمه بر اقتصاد مارکسیستی (که به فارسی ترجمه و منتشر شده است)، در آمدی به کتاب سرمایه کارل مارکس، نقد "کمونیسم اروپائی"، آثار سیاسی (به زبان فرانسه که تا بحال دو جلد آنها منتشر شده است) بحران اقتصادی ۱۹۷۸-۱۹۷۴، پاسخ به التوسر والنشتاین، و بسیاری آثار عمده و مجموعه های مقاله و مصاحبه.